

**OLIMPIADA
DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - LICEU
ETAPA JUDEȚEANĂ, 3 martie 2012
CLASA a X-a**

Toate subiectele sunt obligatorii.

Nu se permit mottourile.

Timpul de lucru: 3 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

A. Zice că odată, acu vreo sută și nu știu câți ani, a dat poruncă Dardarot, împăratul iadului, să s-adune dinainte-i diavolii, de la mare pân la mic, unul să nu fie lipsă, că-i scurtează coada și-i lungește urechile! Și, dacă s-au adunat ei cu toții, împăratul s-a tras de țacălie scrâșnind strașnic, a tușit de i-a pârâit jețul, a holbat ochii la el și le-a zberlat așa:

– Afurisiților! care dintre voi nu e zezec, să-i treacă pe sub nas toate și el să nu bage nimic la cap, trebuie să fi luat seama, ca și mine, că toți oamenii sosiți de pe la dânșii aici la noi nu se plâng decât numa și numa de soțiile lor; toată vina pentru pierzarea lor o aruncă în spinarea nevestelor; pe care-l întrebi de ce a ajuns aici: "femeia" și iar "femeia". Măi, am zis eu în gândul meu, adevărat să fie asta?... Pe spusele oamenilor, firește, mare temei nu putem pune, fiindcă-i știm ce iubitori de adevăr sunt. Dar iarăși nu-mi vine să las așa lucru ciudat fără de aproape cercetare; căci politica împărăției noastre cere ca să știm tot, fără greșală, nici îndoială... Mai întâi, era să vă poruncesc a supune la cazne fioroase pe toate femeile, doar de-om putea afla de la dânsele un crâmpei de adevăr; dar, pe urmă, m-am gândit că nici așa n-ajungem la mare ispravă; le cunoaștem și pe dumnealor cât de-ndărătnice și de-ncăpățânate sunt... Așadar și prin urmare, după multă chibzuință, am hotărât să trimit pe mititelul, pe Aghiuță... Ce? n-a venit Aghiuță?... Unde-i Aghiuță?

Mititelul sta pitit tocma pântre diavolii mărunței de la urmă, și, pe când cuvânta Dardarot, el, trăgând cu urechea, își cântărea coada-n mâni. Cum și-a auzit numele, a lăsat coada și a țipat:

– Aici sunt, întunecimea-ta!

– Apoi, dacă ești aicea, ce nu te-arăți mai la vedere? Vino-n-coace, proclete**! Te dai coadei, ai? Simțiși c-am să te pun la treabă și te pitești, să nu-ți văd mutra, să nu-mi aduc aminte de tine, mititelul taichii!

Și când s-a apropiat Aghiuță de tron, l-a-nhățat Dardarot de urechi și scuturându-l, de-i trosnea jungbietura - de dragoste multă ce avea pentru el, fiindcă era mititelul mucalit și când se plictisea

împăratul de treburile-mpărăției, pe el îl chema, să-i spuie lafuri și să-i facă giumbușuri.

– Ascultă-mă, Aghiuță puiule... Dumneata numaidecât ai să iei din comoara-mpărătească suta de mii de galbeni aduși alaltăieri cu zgârcitul pe care-l îngropară cu talerul pârlității de mahalagii, căncepuse să le miroasă - zi o sută de mii de galbeni. Apoi, o să te-mpelițezi din cap până-n călcâie în chip de om muritor și să te duci pe pământ, în ce loc ți s-o părea mai potrivit. Acolo - ascultă bine, astâmpără-te cu codița! - să te căsătorești și să trăiești cu nevasta zece ani. Pe urmă să te faci că mori; să-ți lași acolo trupul, și să te-ntorci să-mi dai socoteală una câte una de toate pân câte ai fost trecut ca om însurat...

(I.L. Caragiale, *Kir* Ianulea*)

*Domn. *Kera*=doamnă (lb greacă)

**Afurisit

B. Duminica iar vine, și ei acum se iau și se duc la joc în alt sat. Și cum ajung acolo, Ipate se și prinde în joc lângă un puișor de fată căreia îi jucau ochii în cap ca la o șerpoaică. Se învățase și el, Șiretul, a le alege așa de pe deasupra, dar numai Chirică băiatul știa ce zace în inima lor și cât le poate calul; că ce-i mai greu de ales decât omul? Dar Chirică era și el pe-acolo. Și ce-a făcut el, ce-a dres, că fetei și lui Ipate au început a le sfârâi inima unul după altul. Boldul Satanei se vede că-i înghimpase. Și cum se lasă Ipate din joc, Chirică îl trage deoparte și-l întreabă:

— Ei, stăpâne, cum ți se pare?

— Cum să mi se pară, măi Chirică? Ia, parcă-mi vine s-o sorb cu ochii, de dragă ce-mi e; dacă n-a mai fi nici asta, apoi nu mă mai însor niciodată, că destul mi-ai tulburat mințile pân-acum.

— Asta-i bună, stăpâne! zise Chirică. Nu-i vorbă, că tot are și ea o coastă de drac; dar, trăind și nemurind, i-om scoate-o noi și pe-aceea.

Atunci, bucuria lui Ipate! Începe a se ține de fată ca scaiul de oaie. Și unde nu ți-o înșfacă pe sus, și se iau ei ba din tâlcuri, ba din cimilituri, ba din pâcâlit, ba din una, ba din alta și, de colé până colea, și-au plăcut unul altuia. Și Ipate, nemaiavând răbdare, se și duce la tată-său și la mă-sa, de-o cere. Vorba ceea:

Vin' la mama de mă cere:
De m-a da, de nu m-a da,
Peste noapte mi-i fura.

Părinții fetei, când aud asta, au de bucurie că le-a picat un om așa de bun și o dau cu mâneci largi. Peste câteva zile nunta se face, și Ipate își ia femeia, cu zestre cu tot, o duce acasă la dânsul, și

pace bună! Și așa trăiau ei de bine și se iubeau unul pe altul, ca niște hulubași. Și Ipate, fiind foarte mulțumit de asta, zise într-o zi:

— Doamne, măi Chirică, bun suflet de femeie mai am! Bine mi-am ales-o!

— Bună, stăpâne, nu-i cuvânt, dar știi că este-o vorbă: "Când nici nu gândești, atunci te trântește!"; las' să vedem. Ia adu-ți aminte ce ți-am spus odată, că și asta, cât îi de bună și blajină, tot are o coastă de drac într-însa, care trebuie scoasă numaidecât, dacă ți-i voia să ai femeie cum trebuie și s-o duci cu dânsa până la adânci bătrânețe.

— Apoi dă, nu știu cine ți-a mai putea intra și ție în voie, măi Chirică. Câte știi tu, numai dracul cred că poate să-ți dea de fund.

(Ion Creangă, *Povestea lui Stan Pășitul*)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 8-12 rânduri, particularitățile relației dintre emițător și receptor în secvențele dialogate din fragmentele date.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Într-un eseu de 1-2 pagini, prezintă comparativ mijloacele de realizare a *oralității*, prin raportare la ambele texte propuse.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a mijloacelor lingvistice de realizare a oralității;
- prezentarea comparativă a mijloacelor paralingvistice de realizare a oralității (intonație, ezitări, semne grafice etc)
- exprimarea unei opinii argumentate despre mijloacele de realizare a oralității în textele date.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu de 1-2 pagini despre *tipologia personajelor de basm*, pornind de la construcția personajului în cele de-al doilea fragment citat și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 3 pagini.

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

Prof. Sofinetti Silvia – Liceul Pedagogic „Matei Basarab” Slobozia
Prof. Datcu Simona – Colegiul National „Grigore Moisi” Urziceni
Prof. Simona Grigoras – Scoala cu cls. I-VIII Nr. 2 „Sf. Andrei” Slobozia